

Forventninger om høyere lønnsvekst

TNS Gallups Forventningsundersøkelse for 3. kvartal 2006 viser at det nå ventes høyere lønnsvekst enn i forrige kvartal. Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 steg fra 3,9 prosent i andre kvartal til 4,2 prosent i tredje kvartal. Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet økte fra 3,7 prosent til 3,9 prosent. Næringslivsledernes forventninger til årslønnsvekst for 2006 økte fra 3,6 til 3,8 prosent, mens husholdningenes forventninger for de neste 12 måneder økte fra 3,9 til 4,4 prosent. Blant økonomer og partene i arbeidslivet forventes det også en høyere lønnsvekst for 2007 enn ved forrige kvartals måling.

Forventninger om sterkere prisvekst i næringslivet

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i 3. kvartal 2006 opp med 0,3 prosentpoeng, fra 2,3 til 2,6 prosent. Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk opp med 0,4 prosentpoeng, fra 2,9 prosent i 2. kvartal til 3,3 prosent i 3. kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder økte fra 24,1 til 45,9 prosent, mens andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder steg fra 28,6 til 40,4 prosent.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdningene. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 19 ganger. Økonomer innenfor akademia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal. Ekstrem observasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstrem observasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 25. august til og med 1. september 2006.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans/ Økonomiske prognoser. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Økonomene forventer høyere årslønnsvekst og styrket kronkurs

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 steg fra 3,9 prosent i andre kvartal til 4,2 prosent. Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 var på 4,5 prosent mot 4,2 prosent i forrige kvartal.

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i 3. kvartal 2006 opp fra 51,4 prosent til 66,7 prosent.

I 3. kvartal 2006 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 2,6 prosent på 12 måneders sikt. Dette var opp 1,5 prosentpoeng fra 2. kvartal 2006.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventninger om høyere årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2006 økte fra 3,7 prosent til 3,9 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

Arbeidslivsorganisasjonene forventer en årslønnsvekst i 2007 på 3,9 prosent, mot 3,7 prosent i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventninger om sterkere prisvekst i næringslivet

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i 3. kvartal 2006 opp med 0,3 prosentpoeng, fra 2,3 til 2,6 prosent. Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk opp med 0,4 prosentpoeng, fra 2,9 prosent i 2. kvartal til 3,3 prosent i 3. kvartal. Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder økte fra 24,1 til 45,9 prosent, mens andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder steg fra 28,6 til 40,4 prosent.

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder steg i 3. kvartal 2006 med 9,1 indekspoeng til 37,7 poeng.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Forventninger om høyere lønnsvekst og sterkere prisvekst blant husholdningene

Den gjennomsnittlige forventede lønnsøkning neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,5 prosentpoeng, fra 3,9 prosent i 2. kvartal 2006 til 4,4 prosent i 3. kvartal.

25,3 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag. Dette er en økning fra 21,0 prosent i 2. kvartal 2006.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i Norsk Gallup Institutt ved:

Stein A. Aarland (Markedssjef Bank & Finans)

Telefon: 23291796

Telefaks: 23291601

E-post: stein.aarland@tns-gallup.no

Bente Pettersen (avdelingsleder)

Telefon: 23291761

Telefaks: 23291601

E-post: bente.pettersen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

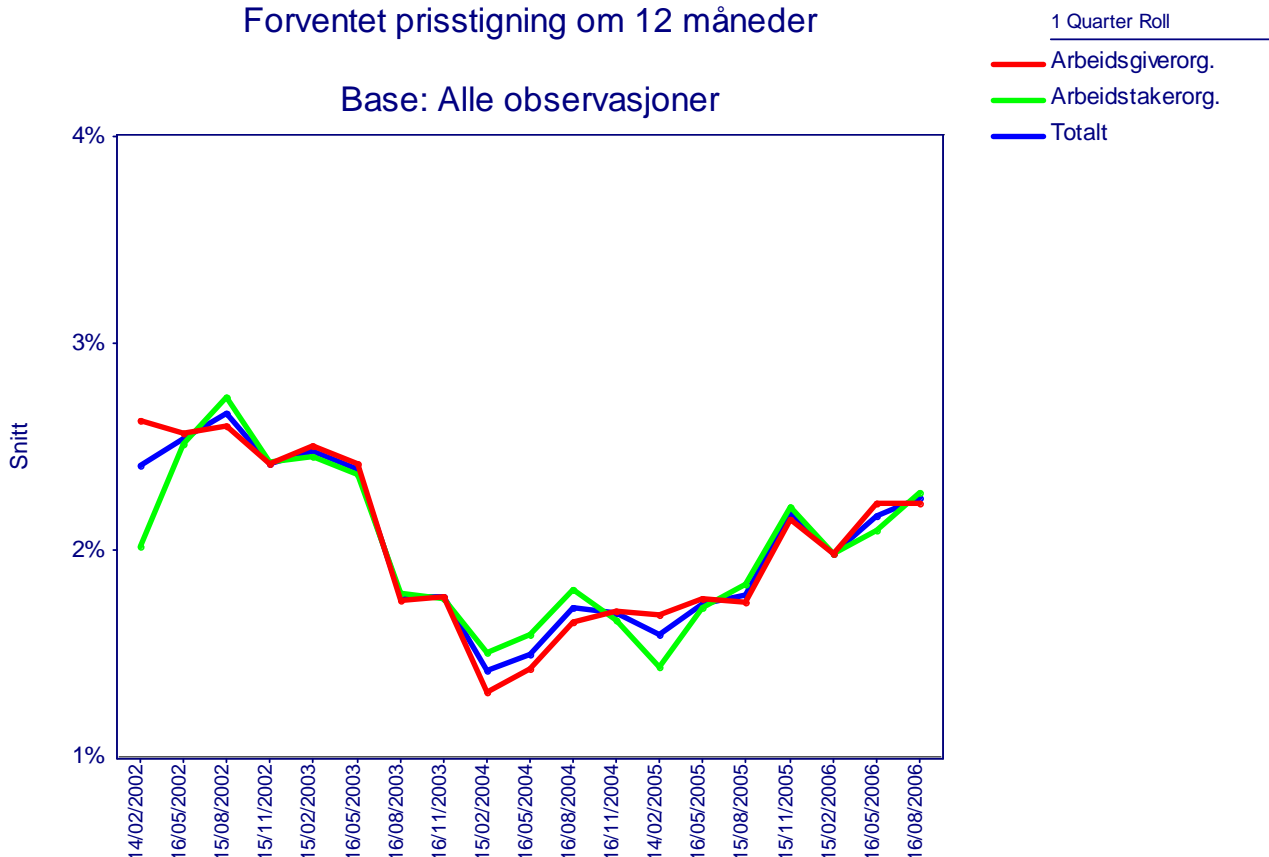
Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder

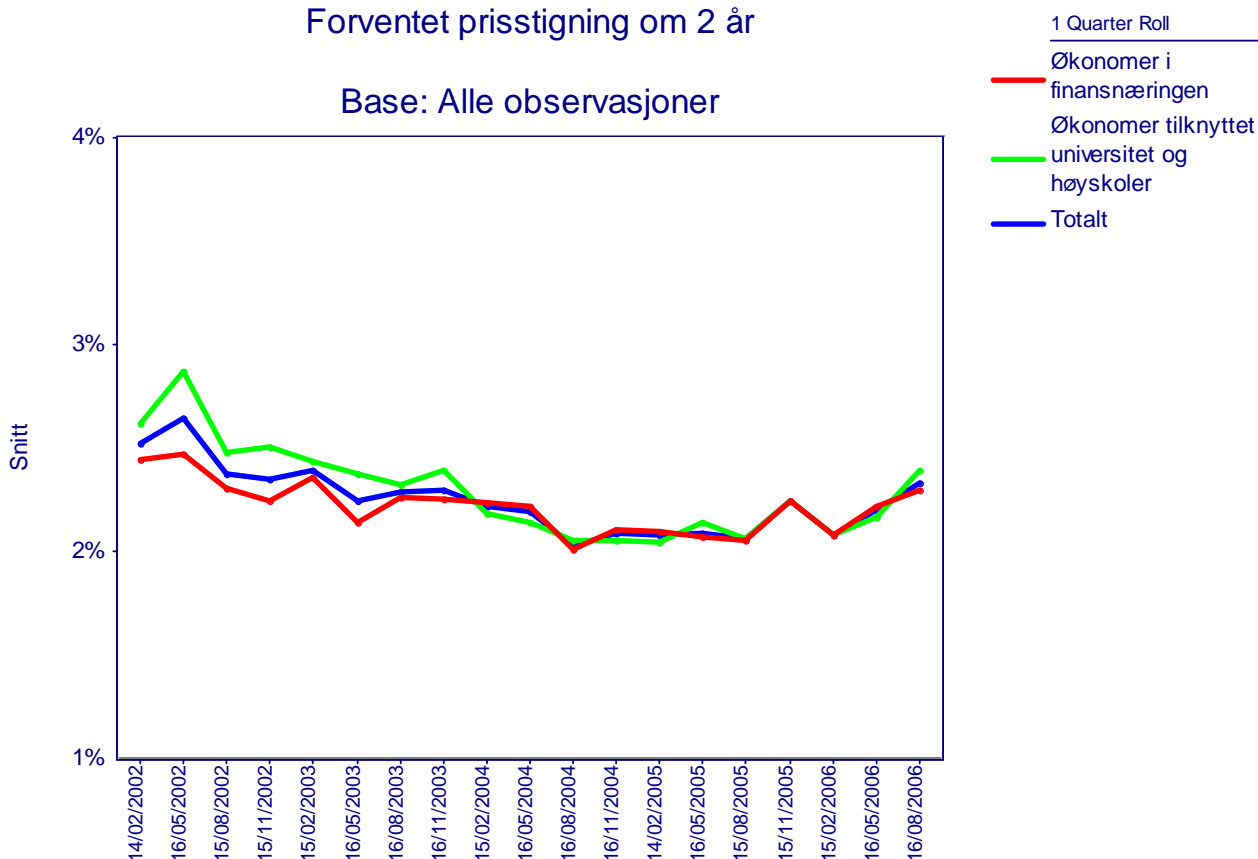

Forventet prisstigning om 12 måneder		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	1,9	2,0
	Laveste verdi	0,1	0,7
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	1,9	2,1
	Laveste verdi	1,2	1,2
	Høyeste verdi	2,5	3,2
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	1,9	2,0
	Utvalg	35	36

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder gikk i 3. kvartal 2006 samlet sett opp med 0,1 prosentpoeng, fra 1,9 prosent til 2,0 prosent. Økonomer i finansnæringen forventer en prisstigning på 2,0 prosent mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en prisstigning på 2,1 prosent om 12 måneder.

2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år

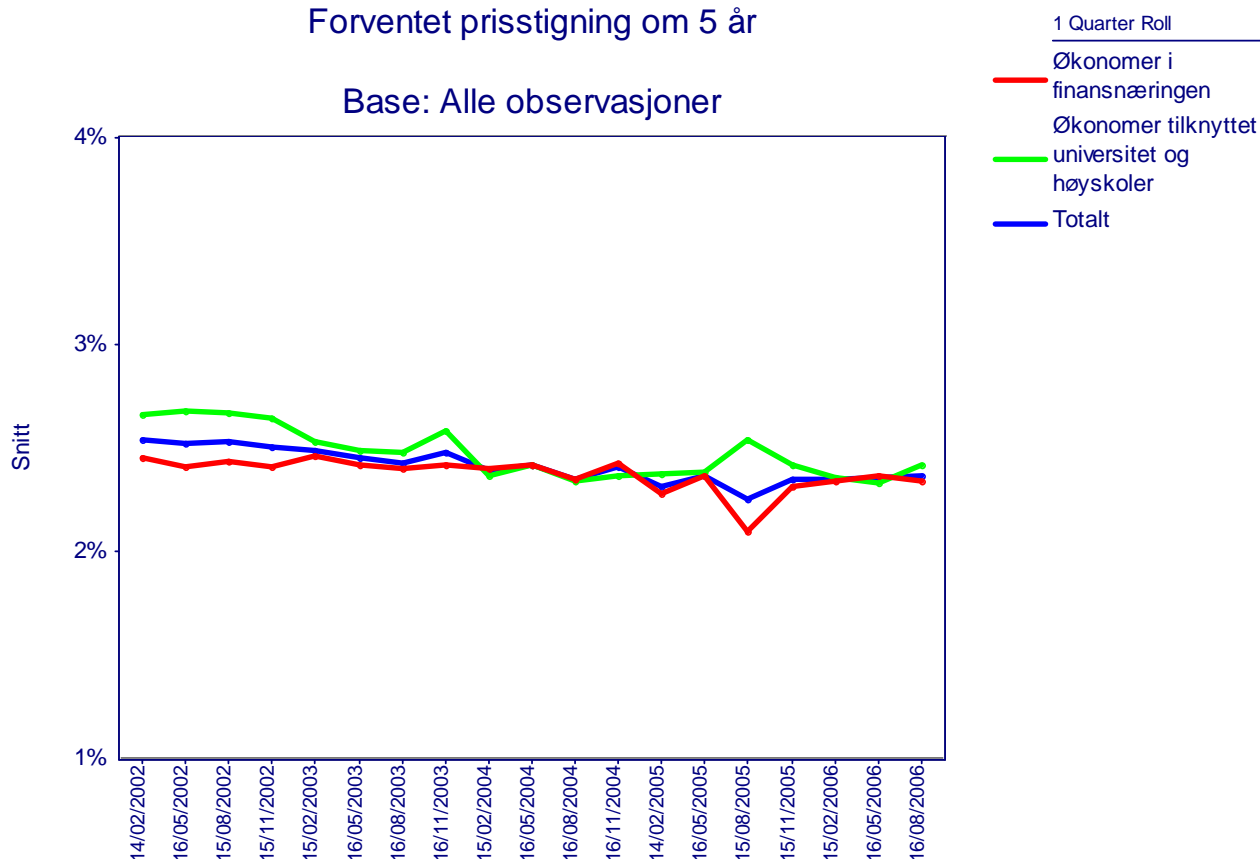

Forventet prisstigning om 2 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
	Laveste verdi	1,5	1,0
	Høyeste verdi	3,5	3,7
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,4
	Laveste verdi	1,6	1,6
	Høyeste verdi	2,9	4,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
	Utvalg	35	36

Økonomer i finansnæringen forventer at prisstigningen om 2 år vil øke med 0,1 prosentpoeng, fra 2,2 til 2,3 prosent. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer at prisstigningen om 2 år vil øke med 0,2 prosentpoeng, fra 2,2 prosent til 2,4 prosent.

3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

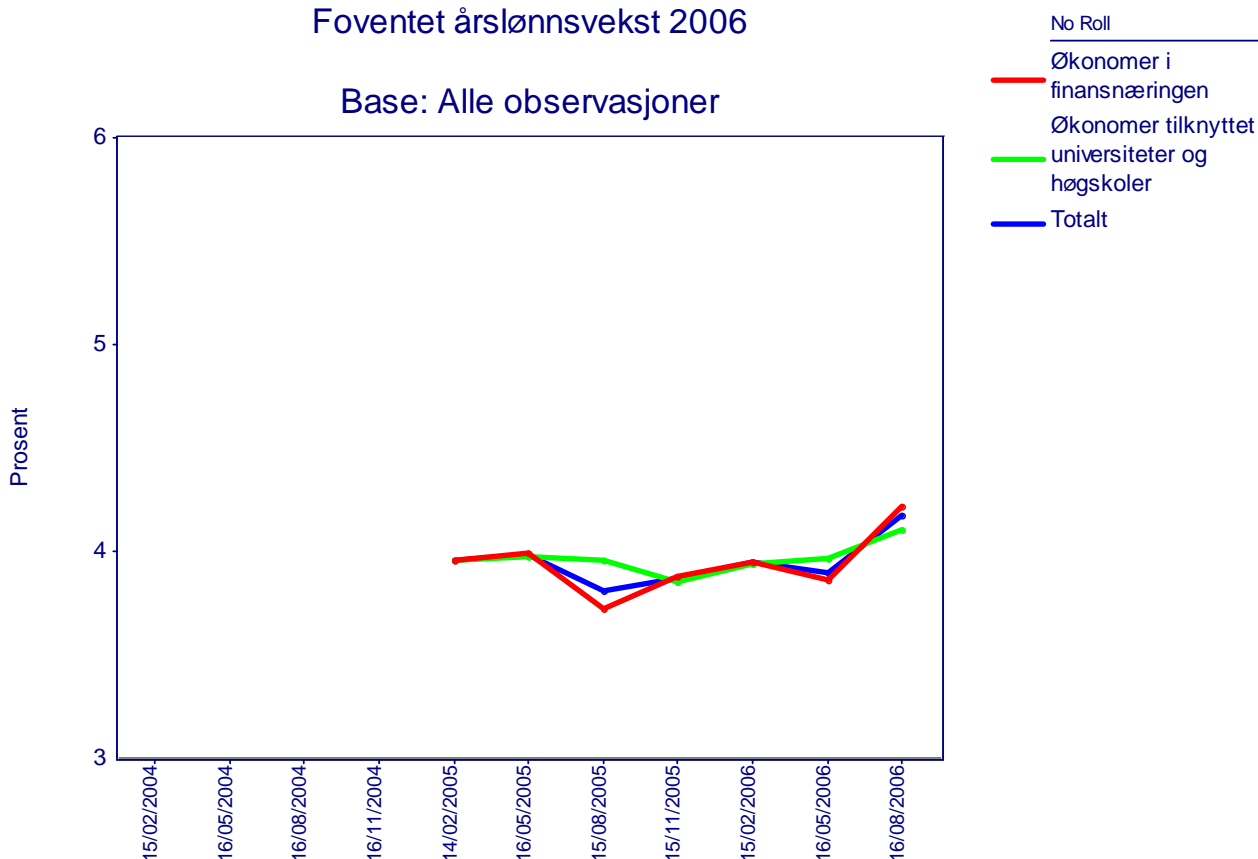
Forventet prisstigning om 5 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,3
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	3,2	3,3
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
	Laveste verdi	1,8	1,8
	Høyeste verdi	2,5	3,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Utvalg	35	36

Økonomer i finansnæringen forventer at prisstigningen om 5 år vil være på 2,3 prosent mot 2,4 prosent i forrige kvartal. Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en økning til 2,4 prosent mot 2,3 prosent i forrige kvartal.

4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Foventet årslønnsvekst 2006

Base: Alle observasjoner

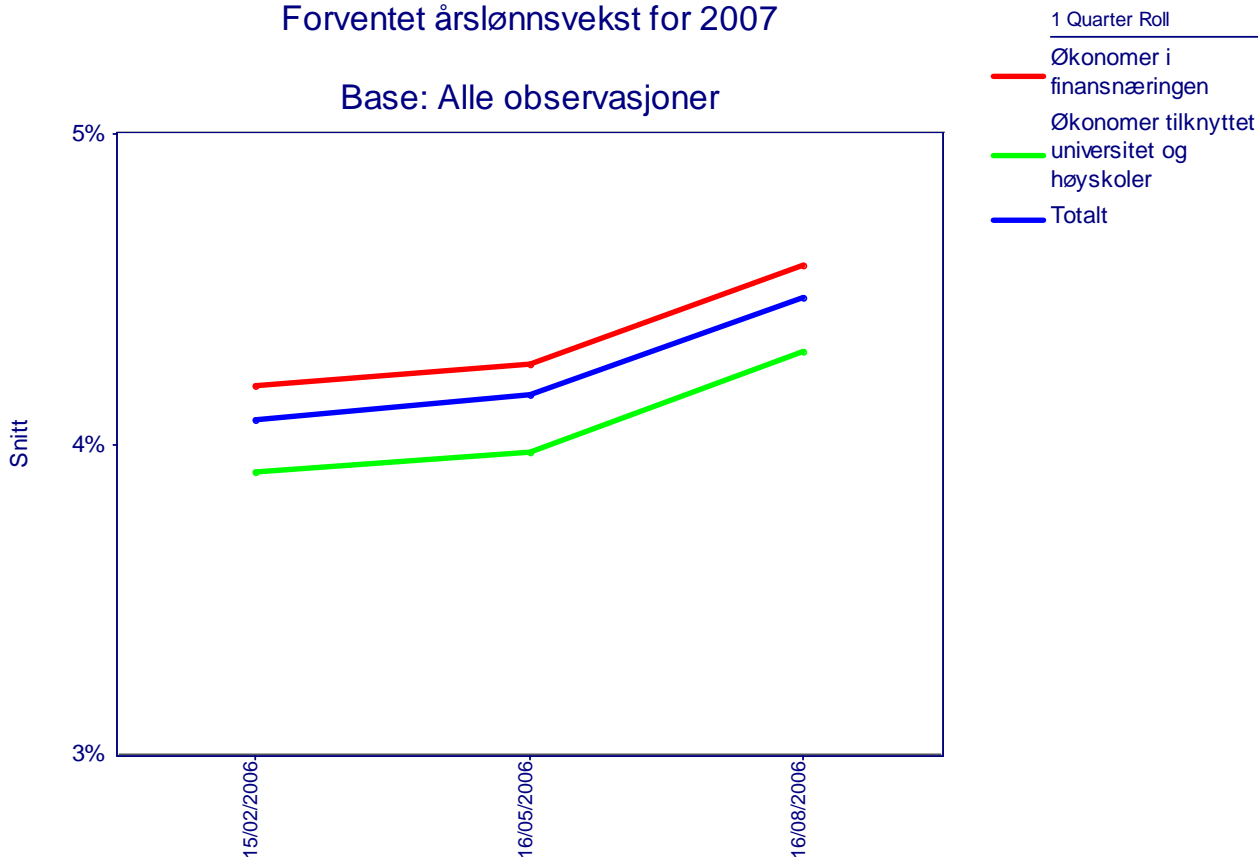

Forventet årslønnsvekst for 2006		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,2
	Laveste verdi	2,0	3,5
	Høyeste verdi	4,8	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,1
	Laveste verdi	2,8	2,8
	Høyeste verdi	4,5	4,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,2
	Utvalg	35	36

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 steg fra 3,9 prosent i andre kvartal til 4,2 prosent. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 3,9 til 4,2 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/ høyskoler oppjusterte sitt estimat fra 4,0 til 4,1 prosent.

5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

Forventet årslønnsvekst for 2007

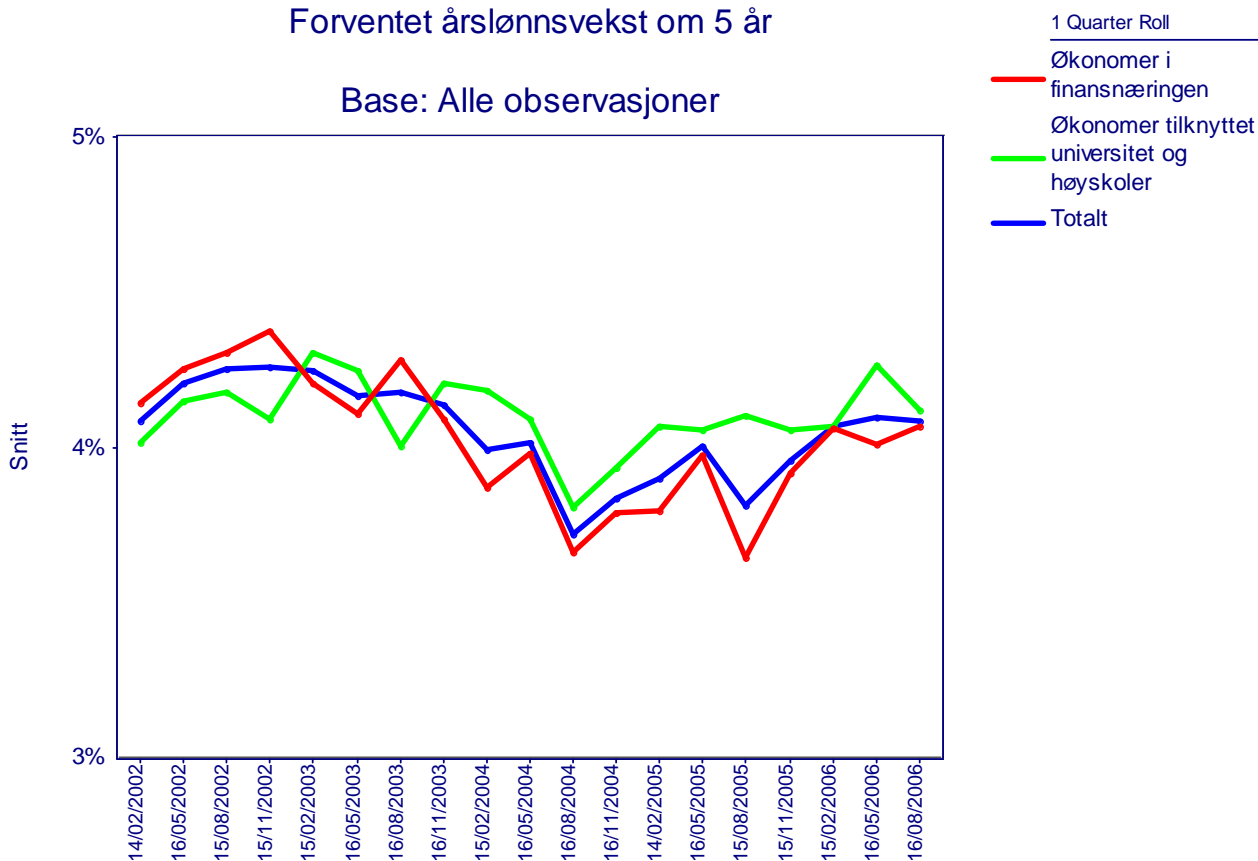

Forventet årslønnsvekst for 2007		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,6
	Laveste verdi	2,0	3,0
	Høyeste verdi	5,1	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,3
	Laveste verdi	2,7	3,5
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,5
	Utvalg	35	36

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 var på 4,5 prosent mot 4,2 prosent i forrige kvartal. Både økonomer i finansnæringen og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

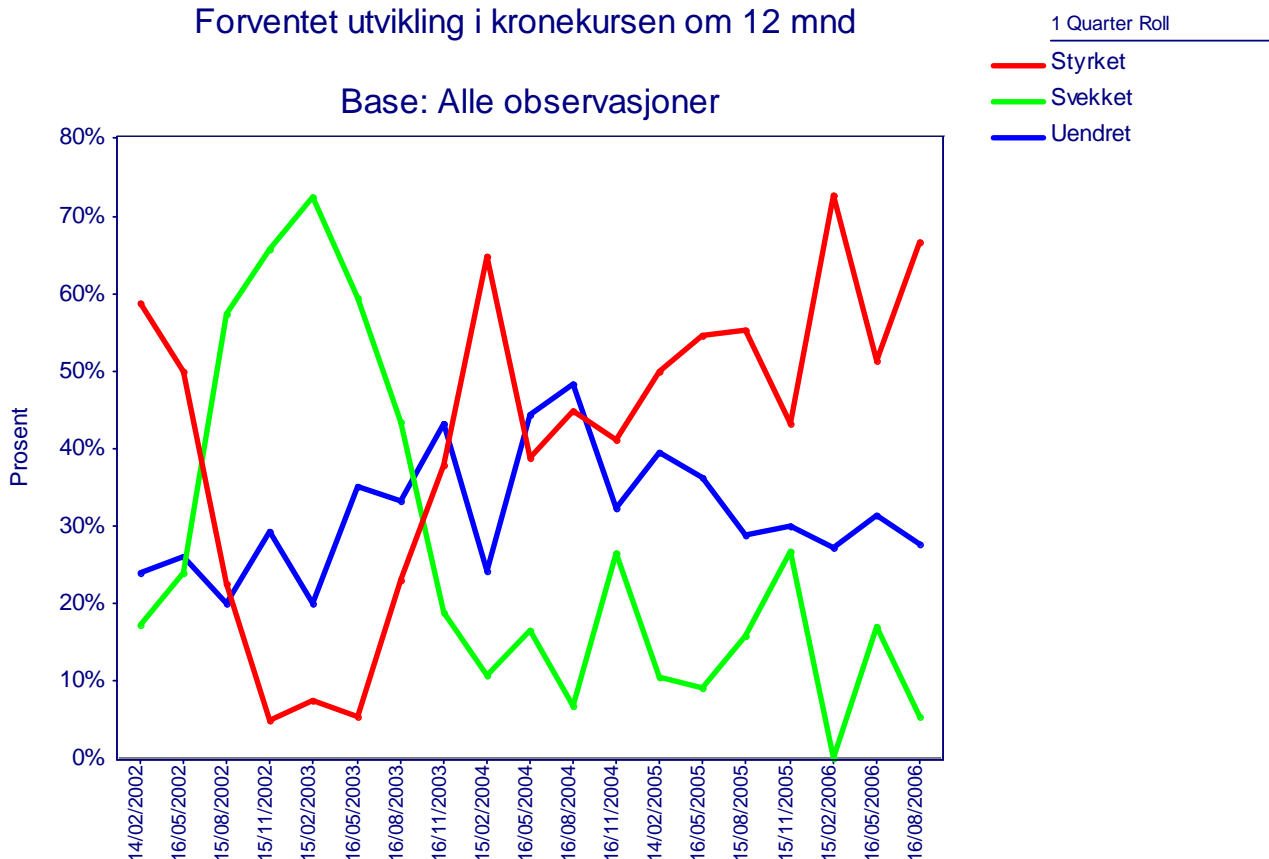

Forventet årslønnsvekst om 5 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,1
	Laveste verdi	2,0	2,5
	Høyeste verdi	5,5	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,1
	Laveste verdi	3,5	3,0
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Utvalg	35	36

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var i 3. kvartal 2006 samlet sett uendret på 4,1 prosent. Forventningene blant økonomene i finansnæringen økte med 0,1 prosentpoeng, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng.

7a. Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd

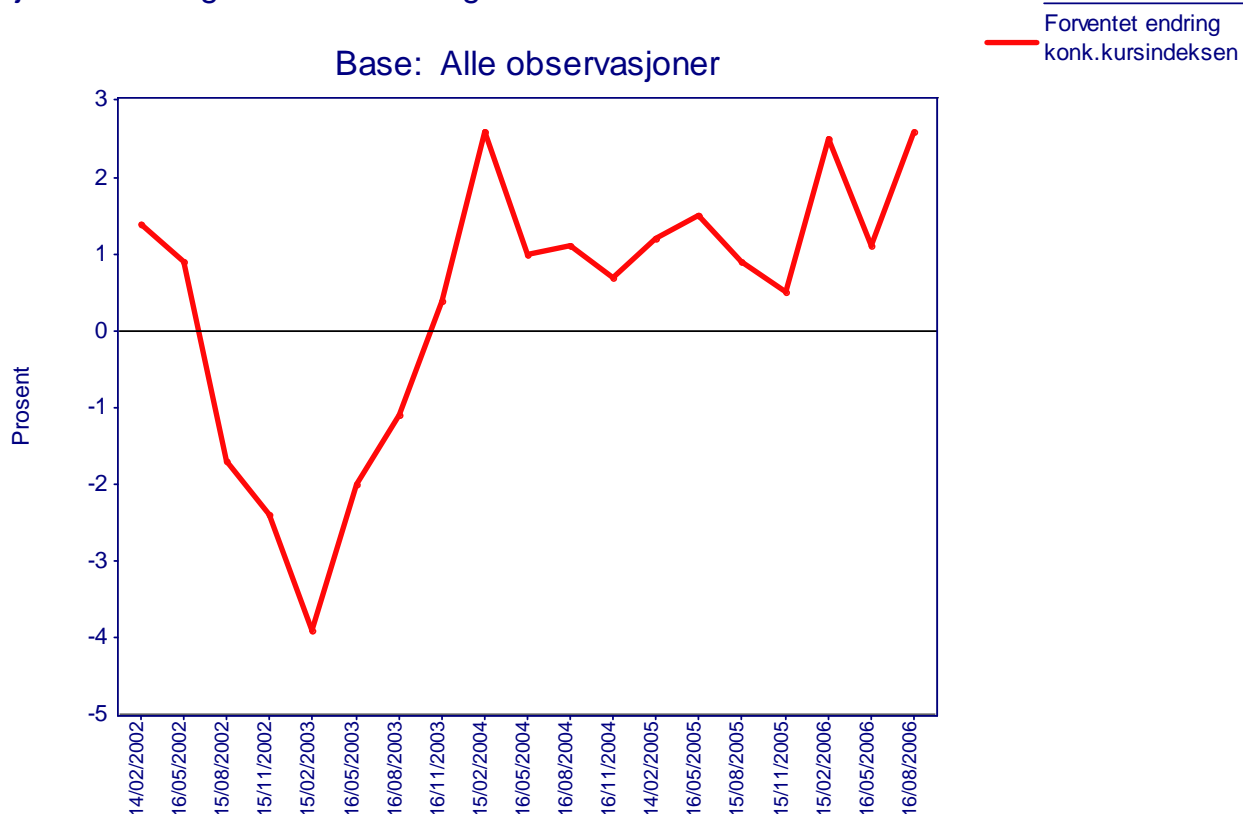

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Styrket	Prosentandel	51,4	66,7
Svekket	Prosentandel	17,1	5,6
Uendret	Prosentandel	31,4	27,8
	Utvalg	35	36

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i 3. kvartal 2006 opp fra 51,4 prosent til 66,7 prosent. Andelen som forventet at kronekursen vil svekkes gikk ned fra 17,1 til 5,6 prosent. Andelen som forventet at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk ned fra 31,4 til 27,8 prosent.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder

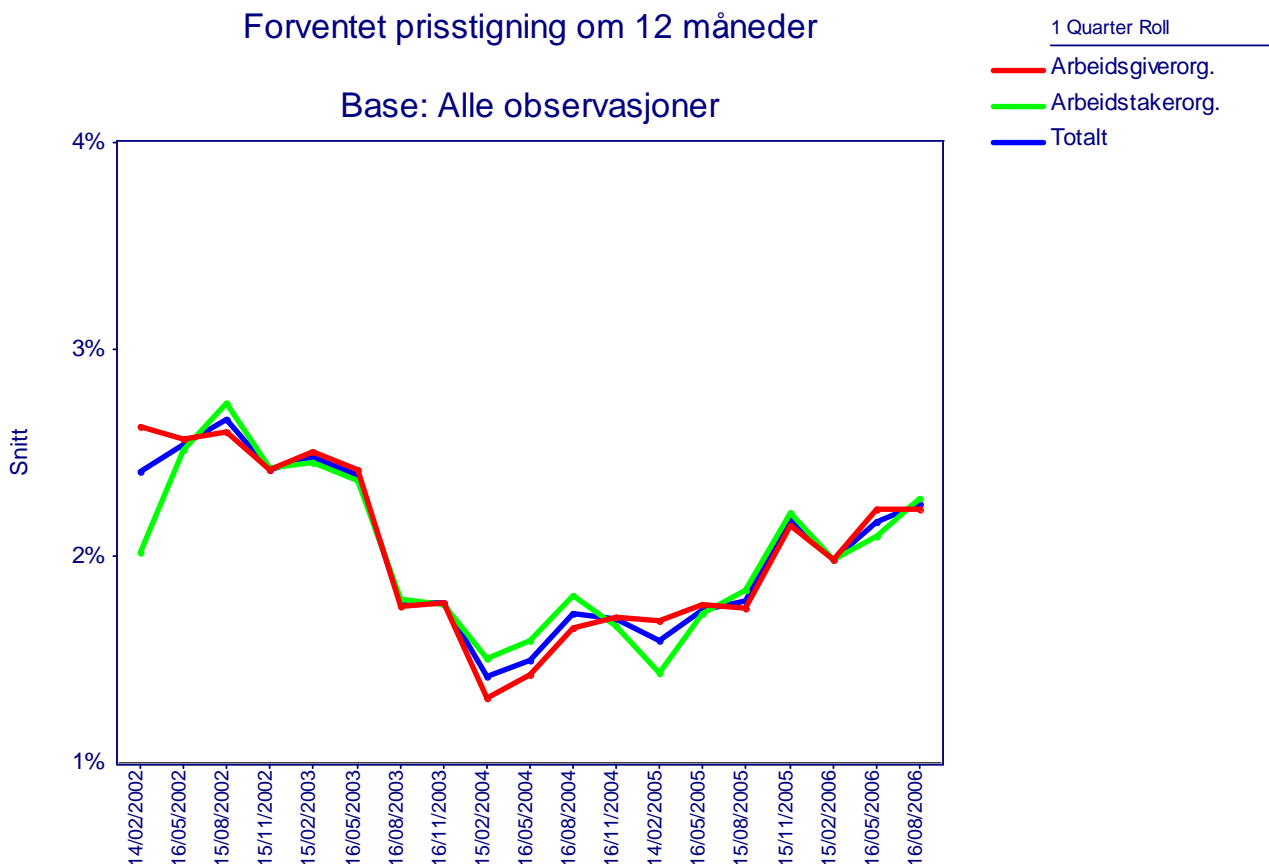

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
		Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	24	26

I 3. kvartal 2006 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 2,6 prosent på 12 måneders sikt. Dette var opp 1,5 prosentpoeng fra 2. kvartal 2006.

Partene i arbeidslivet:

8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

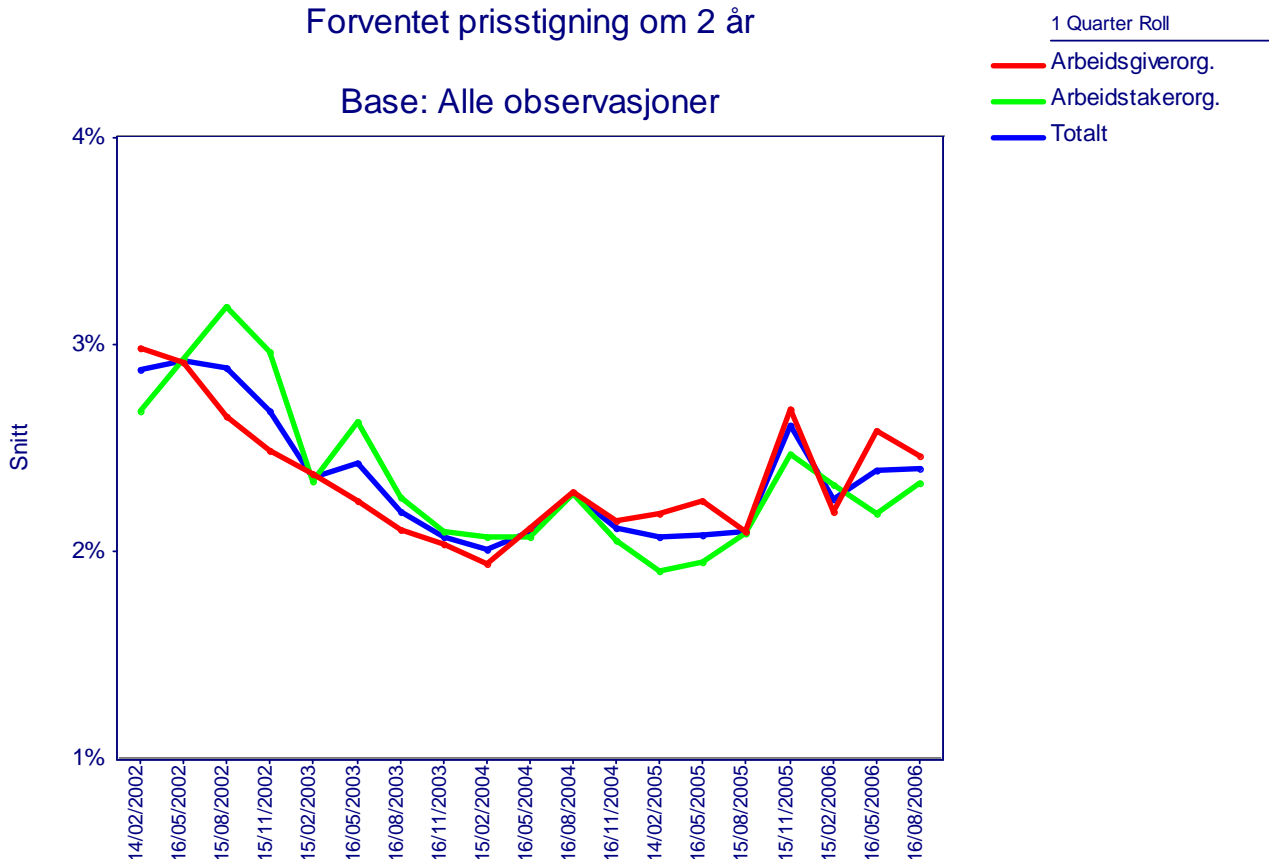

Forventet prisstigning om 12 måneder		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,2
	Laveste verdi	1,7	1,0
	Høyeste verdi	3,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,3
	Laveste verdi	0,5	1,5
	Høyeste verdi	3,5	3,2
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
	Utvalg	27	28

Forventet prisvekst om 12 måneder blant arbeidslivsorganisasjonene gikk opp i 3. kvartal 2006 med 0,1 prosentpoeng til 2,3 prosent. Forventet prisvekst var som ved forrige kvartal på 2,2 prosent for arbeidsgiverorganisasjonene, mens den for arbeidstakerorganisasjonene økte fra 2,1 til 2,3 prosent.

9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år

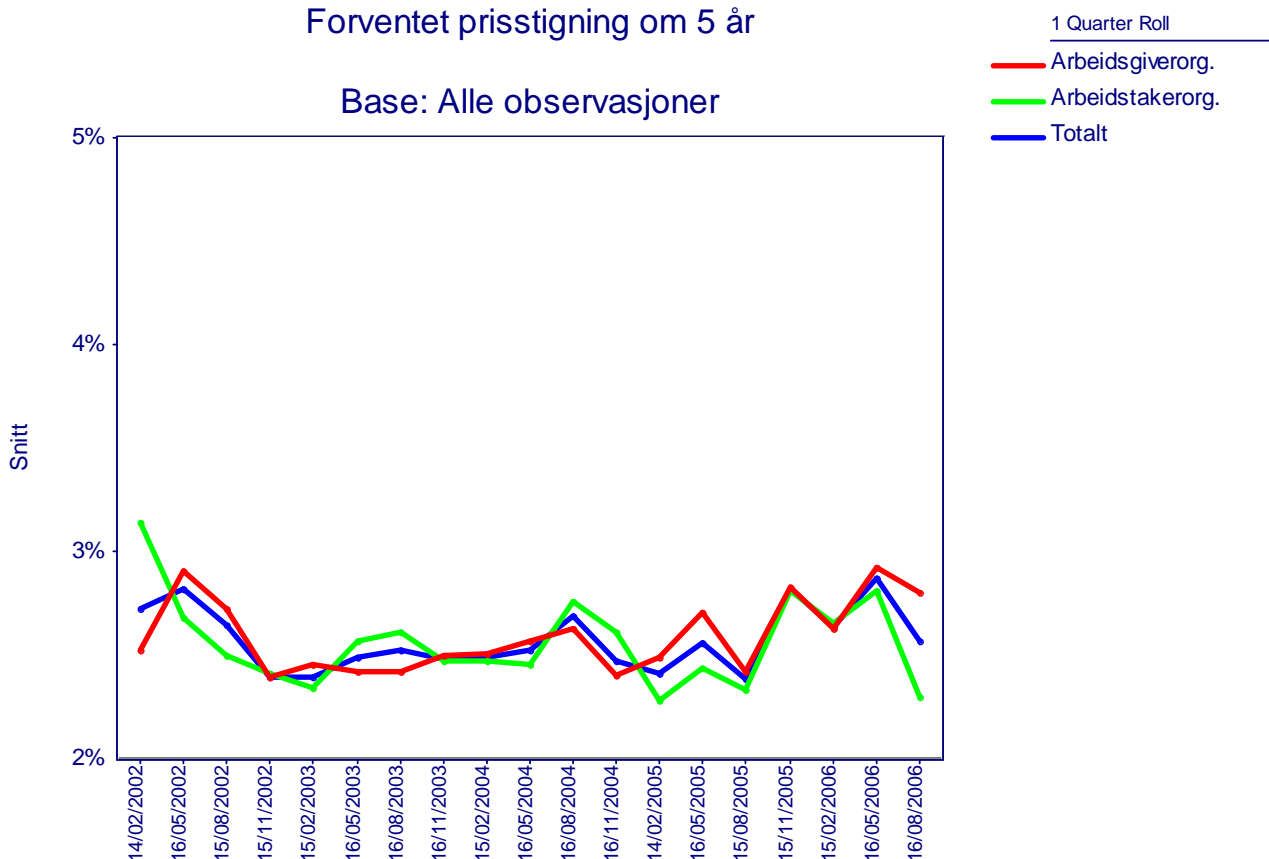

Forventet prisstigning om 2 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,5
	Laveste verdi	2,0	1,5
	Høyeste verdi	4,0	3,7
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,3
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Utvalg	27	28

Forventet prisvekst om to år var samlet sett som ved forrige kvartal på 2,4 prosent blant partene i arbeidslivet. Sammenlignet med forrige kvartal sank forventingene blant arbeidsgiverorganisasjonene med 0,1 prosentpoeng, mens den blant arbeidstakerorganisasjonene økte tilsvarende.

10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

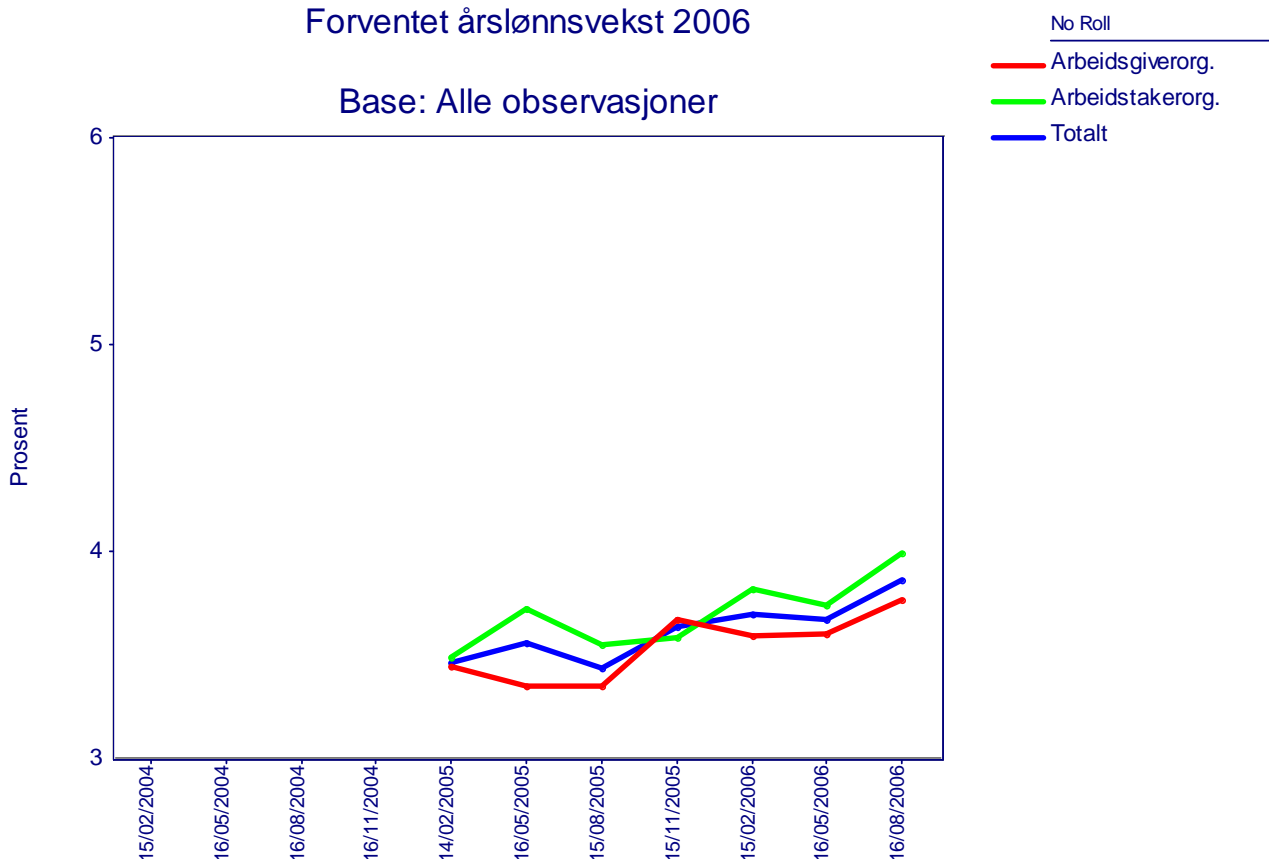
Forventet prisstigning om 5 år			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,8
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	6,0	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,3
	Laveste verdi	2,0	1,0
	Høyeste verdi	6,0	3,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,9	2,6
	Utvalg	27	28

Partene i arbeidslivet forventet i 3. kvartal 2006 at prisstigningen om 5 år vil være 2,6 prosent. Dette var en nedgang på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal. Både arbeidsgiver og arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sine estimater med henholdsvis 0,1 prosentpoeng og 0,5 prosentpoeng fra forrige måling.

11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst 2006

Base: Alle observasjoner

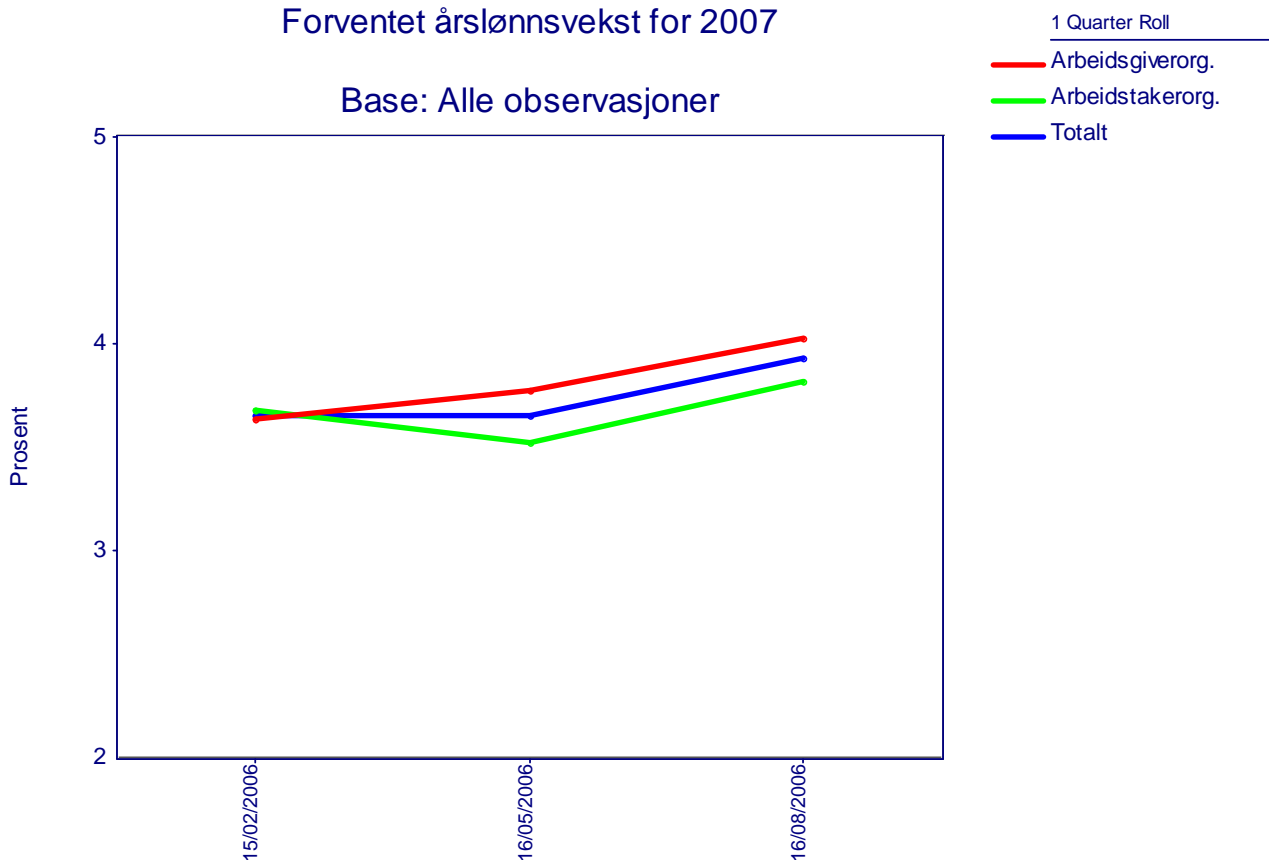

Forventet årslønnsvekst for 2006		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,8
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	4,1	4,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,7	4,0
	Laveste verdi	3,0	3,5
	Høyeste verdi	3,9	4,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,9
	Utvalg	27	28

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2006 økte fra 3,7 prosent til 3,9 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng, mens arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

Forventet årslønnsvekst for 2007

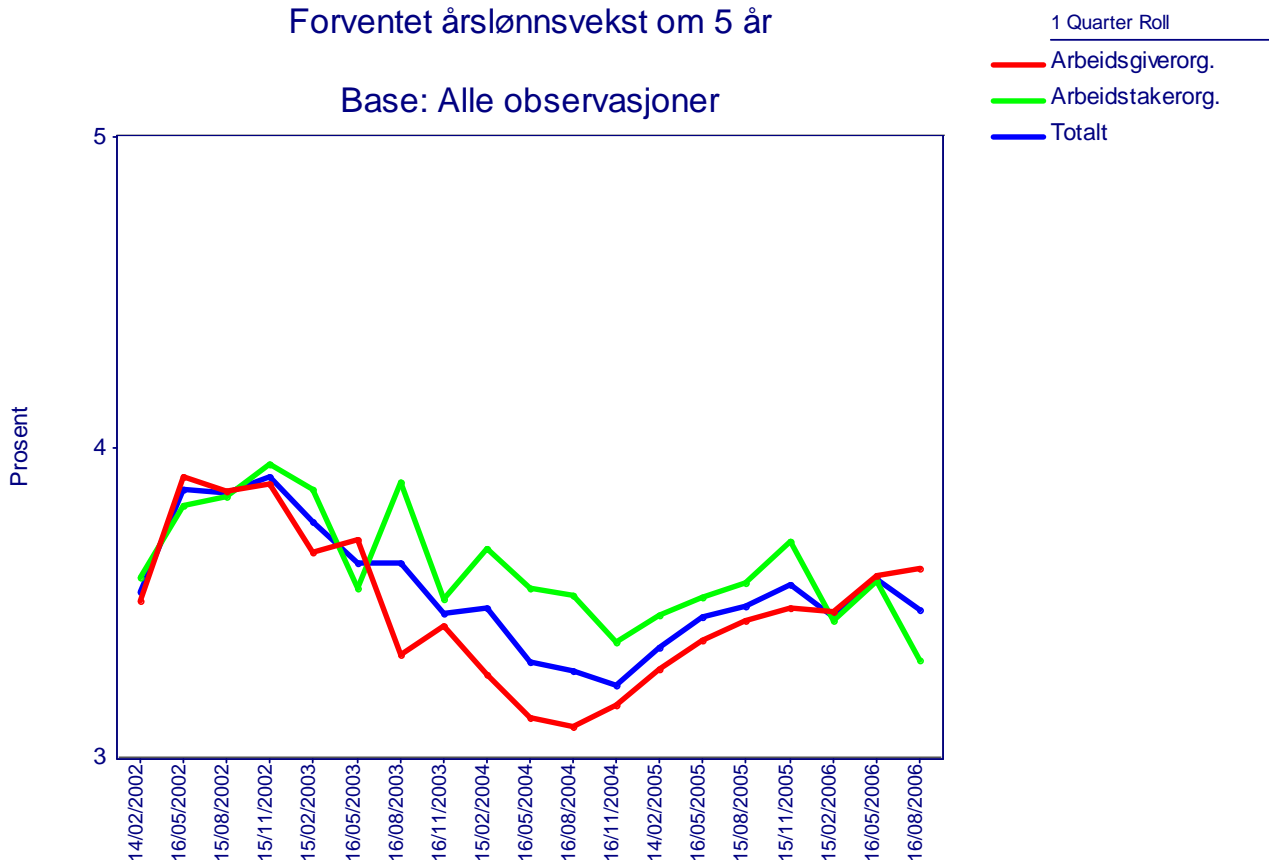

Forventet årslønnsvekst for 2007			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,0
	Laveste verdi	3,1	3,0
	Høyeste verdi	4,3	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,8
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	4,1	6,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,9
	Utvalg	27	28

Arbeidslivsorganisasjonene forventer en årslønnsvekst i 2007 på 3,9 prosent, mot 3,7 prosent i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

Forventet årslønnsvekst om 5 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,6
	Laveste verdi	2,9	2,0
	Høyeste verdi	6,0	8,0
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,3
	Laveste verdi	2,5	2,0
	Høyeste verdi	5,0	4,3
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,5
	Utvalg	27	28

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) gikk tilbake med 0,1 prosentpoeng i 3. kvartal 2006 til 3,5 prosent.

Arbeidsgiverorganisasjonenes forventninger er uendret fra forrige kvartal, mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng, fra 3,6 til 3,3 prosent.

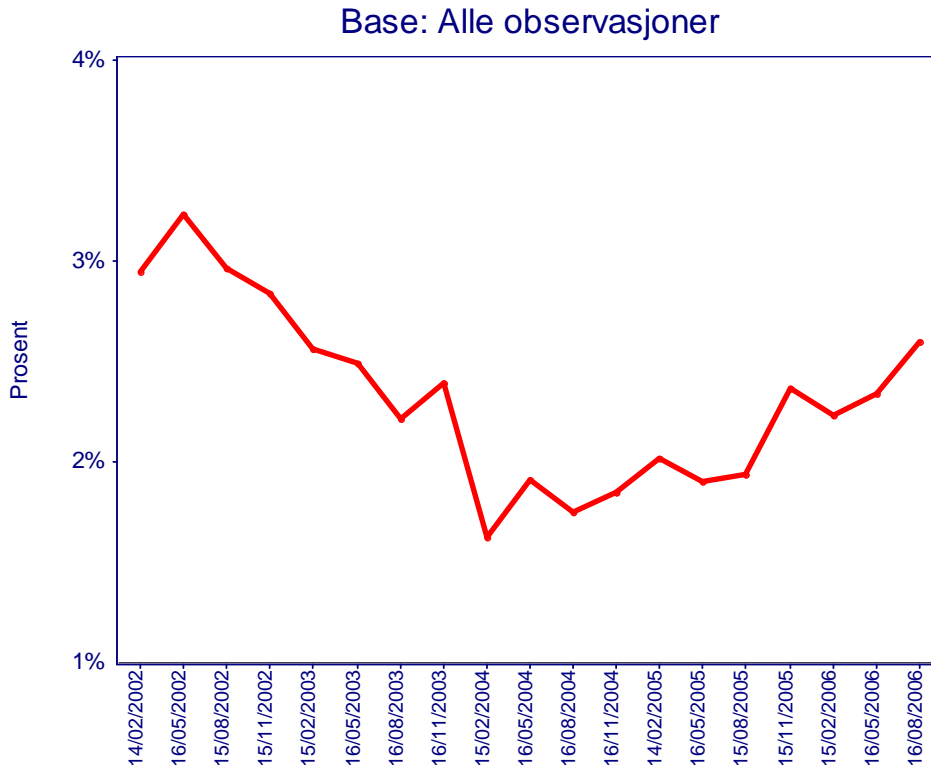
Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 måneder

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet generell prisstigning om 12 mnd		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
		Gjennomsnittlig verdi	2,3
Totalt			
	Utvalg	259	275

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i 3. kvartal 2006 opp med 0,3 prosentpoeng, fra 2,3 til 2,6 prosent.

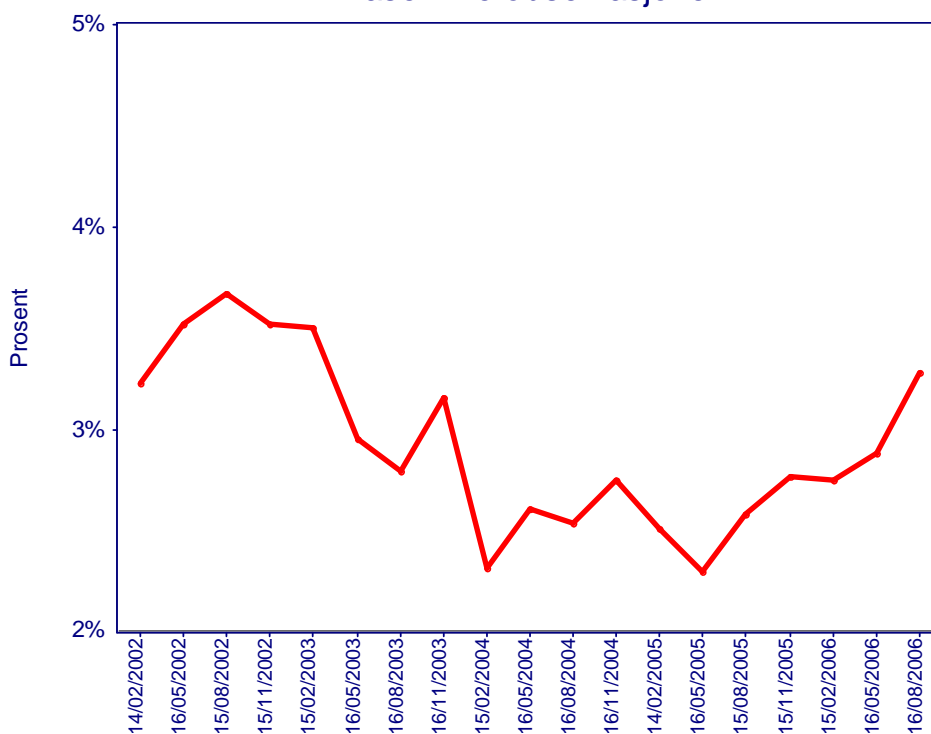
15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

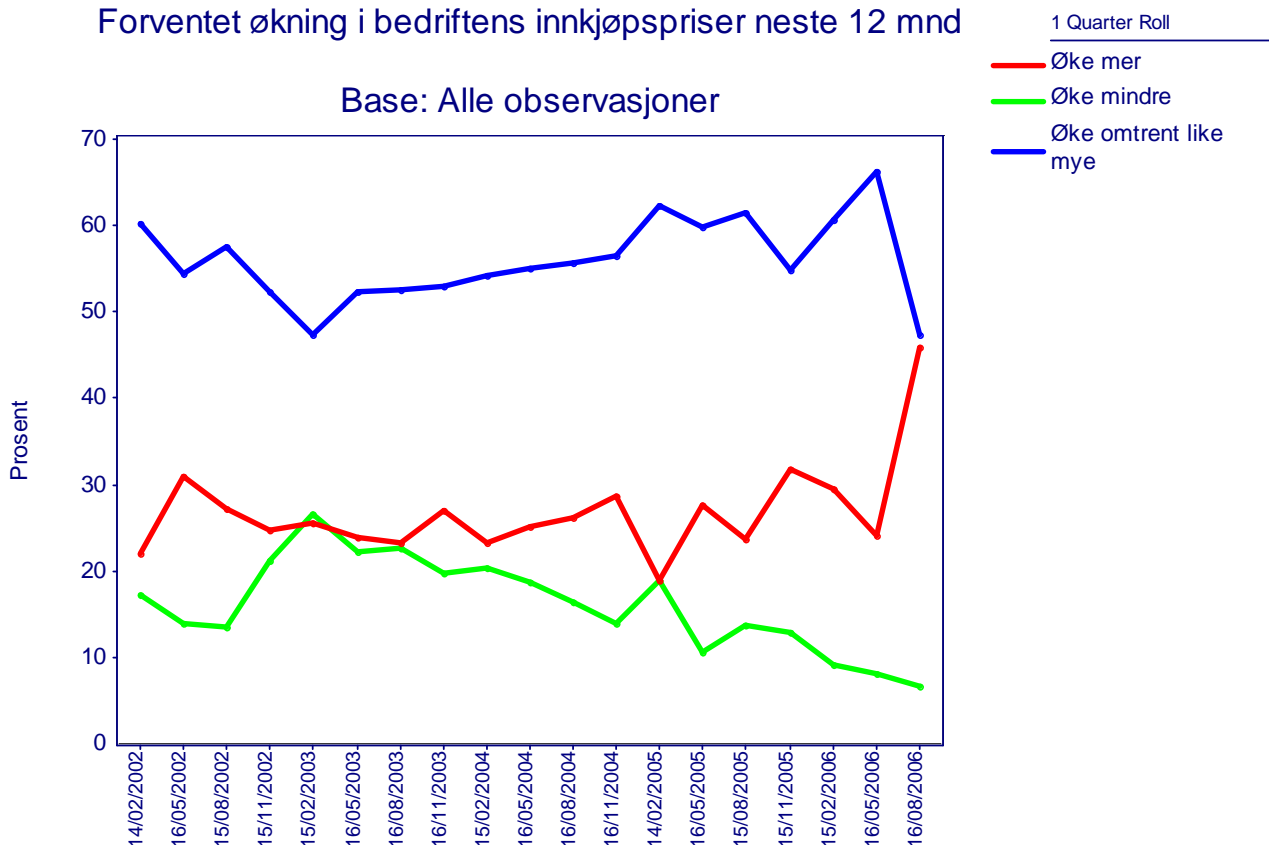

Forventet generell prisstigning om 2 år		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
		Totalt	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	258	277

Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk opp med 0,4 prosentpoeng, fra 2,9 prosent i 2. kvartal 2006 til 3,3 prosent i 3. kvartal.

16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

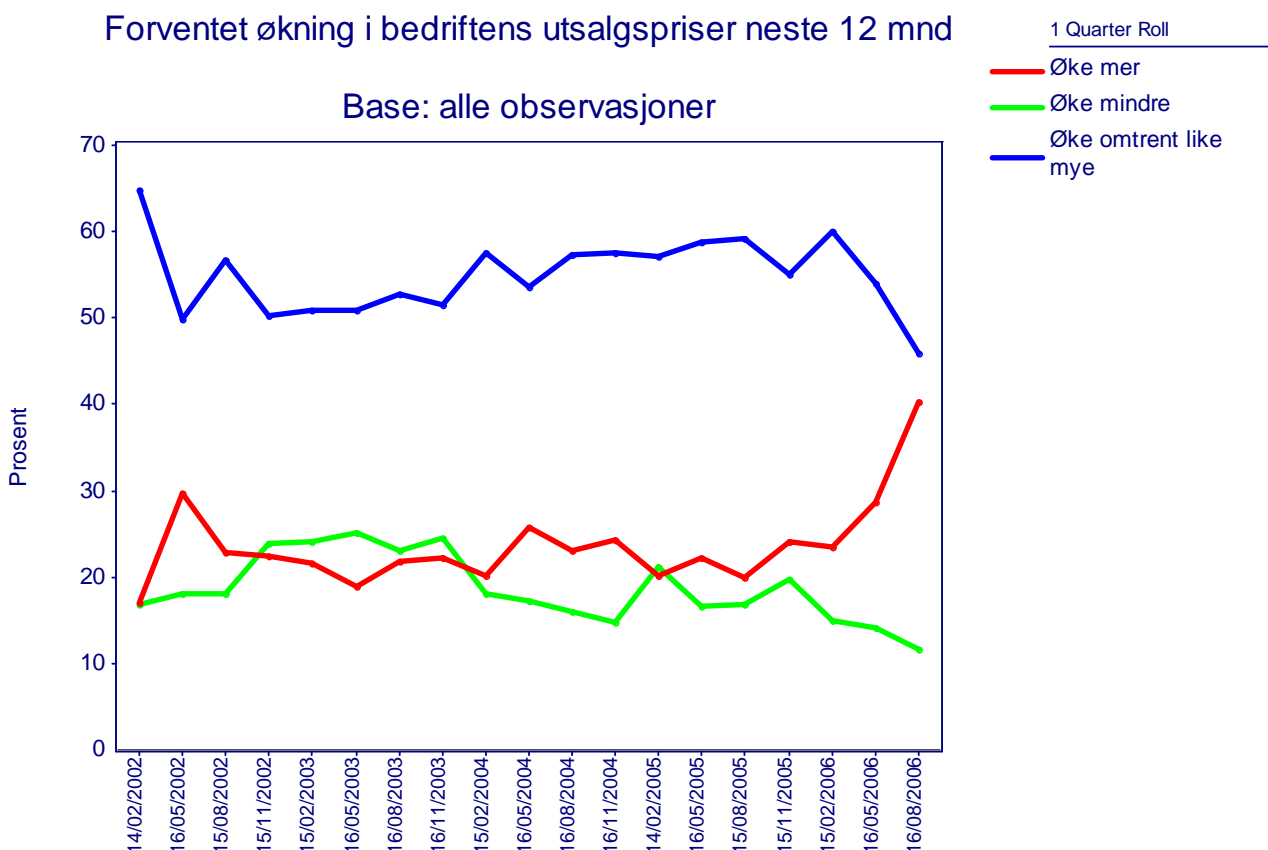
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Øke mer	Prosentandel	24,1	45,9
Øke mindre	Prosentandel	8,1	6,8
Øke omtrent like mye	Prosentandel	66,2	47,3
	Utvalg	300	302

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder økte fra 24,1 til 45,9 prosent. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk ned fra 8,1 til 6,8 prosent, mens andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk ned fra 66,2 til 47,3 prosent.

17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Øke mer	Prosentandel	28,6	40,4
Øke mindre	Prosentandel	14,1	11,6
Øke omtrent like mye	Prosentandel	53,9	45,9
	Utvalg	300	302

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder steg fra 28,6 til 40,4 prosent. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk ned fra 14,1 til 11,6 prosent, mens andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk ned fra 53,9 til 45,9 prosent.

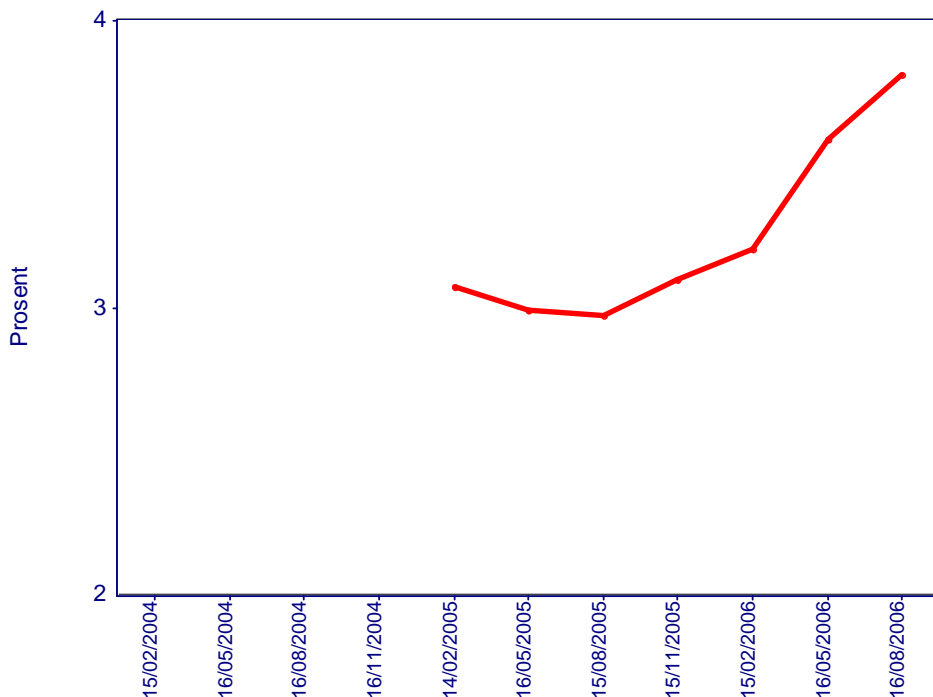
18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?

Forventet årslønnsvekst i 2006

No Roll

Totalt

Base: All Observations

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2006			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,8
	Utvalg	295	296

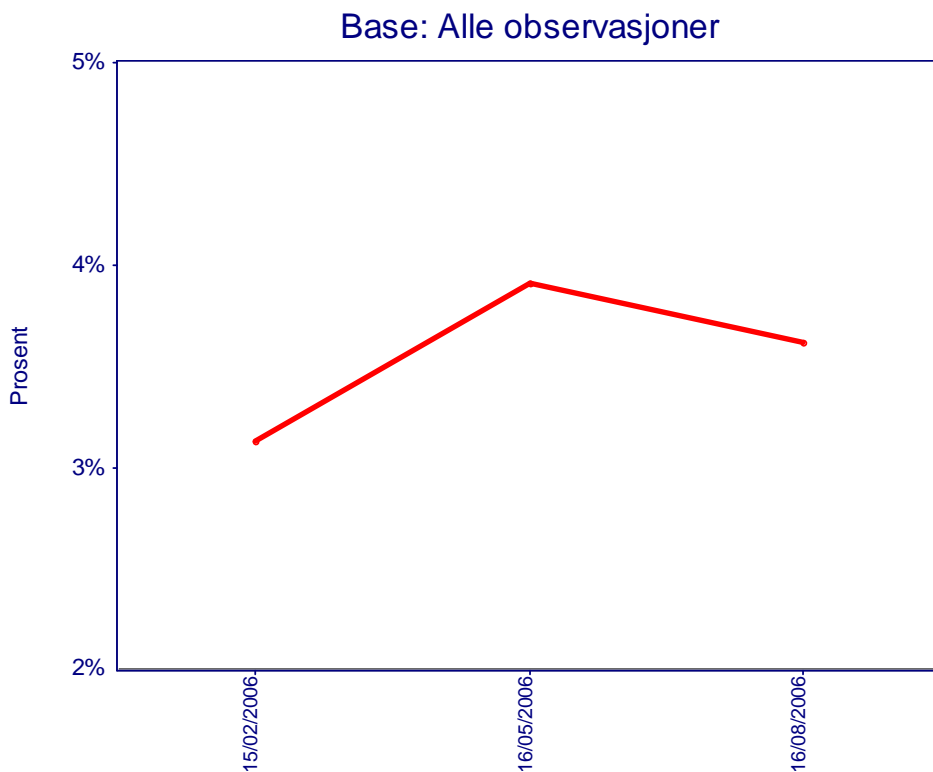
Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2006 økte med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal 2006, fra 3,6 til 3,8 prosent.

19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?

Forventet årslønnsvekst i 2007

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2007			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	3,6
	Utvalg	275	299

Næringslivsledernes forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift for 2007 gikk ned fra 3,9 prosent i 2. kvartal 2006 til 3,6 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd

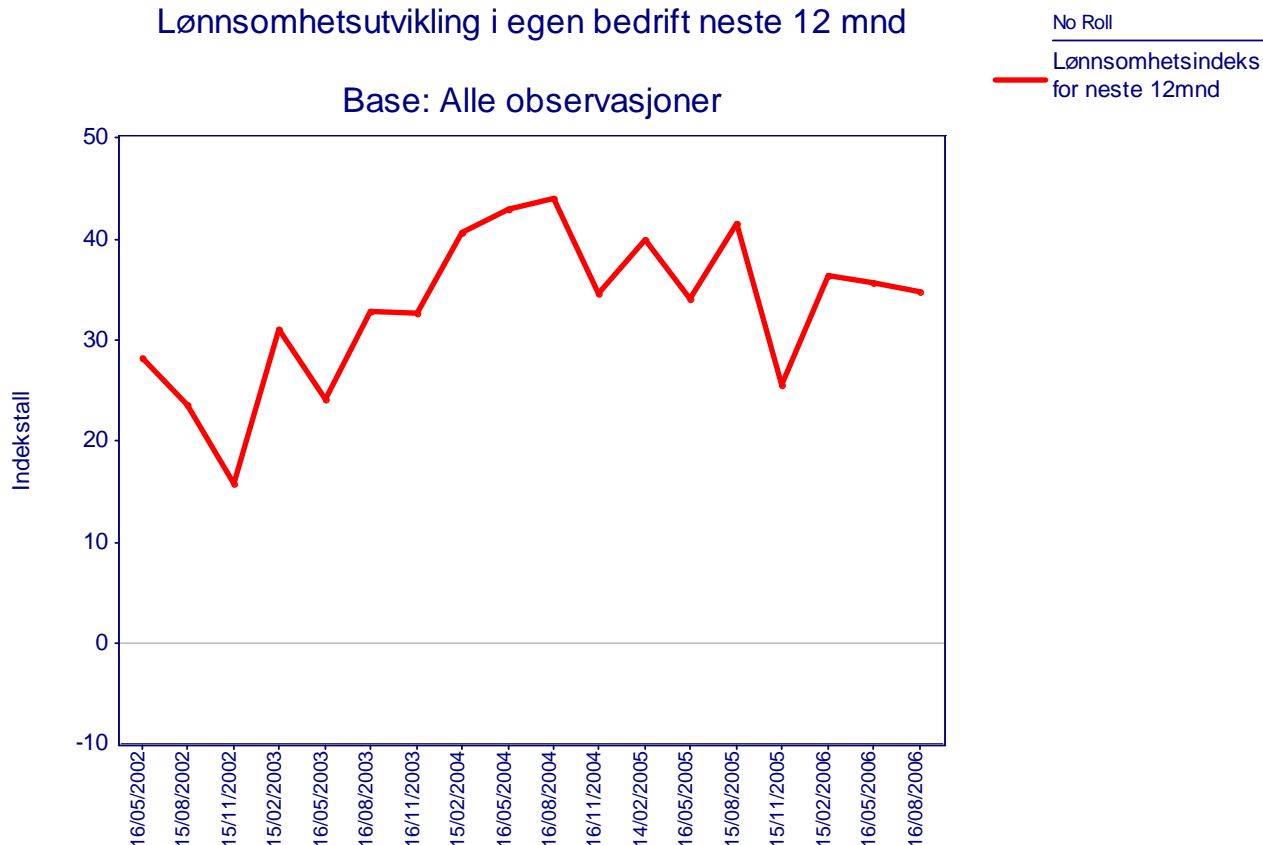
Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt		28,6	37,7
Utvalg		295	296

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder steg i 3. kvartal 2006 med 9,1 indekspoeng til 37,7 poeng.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd

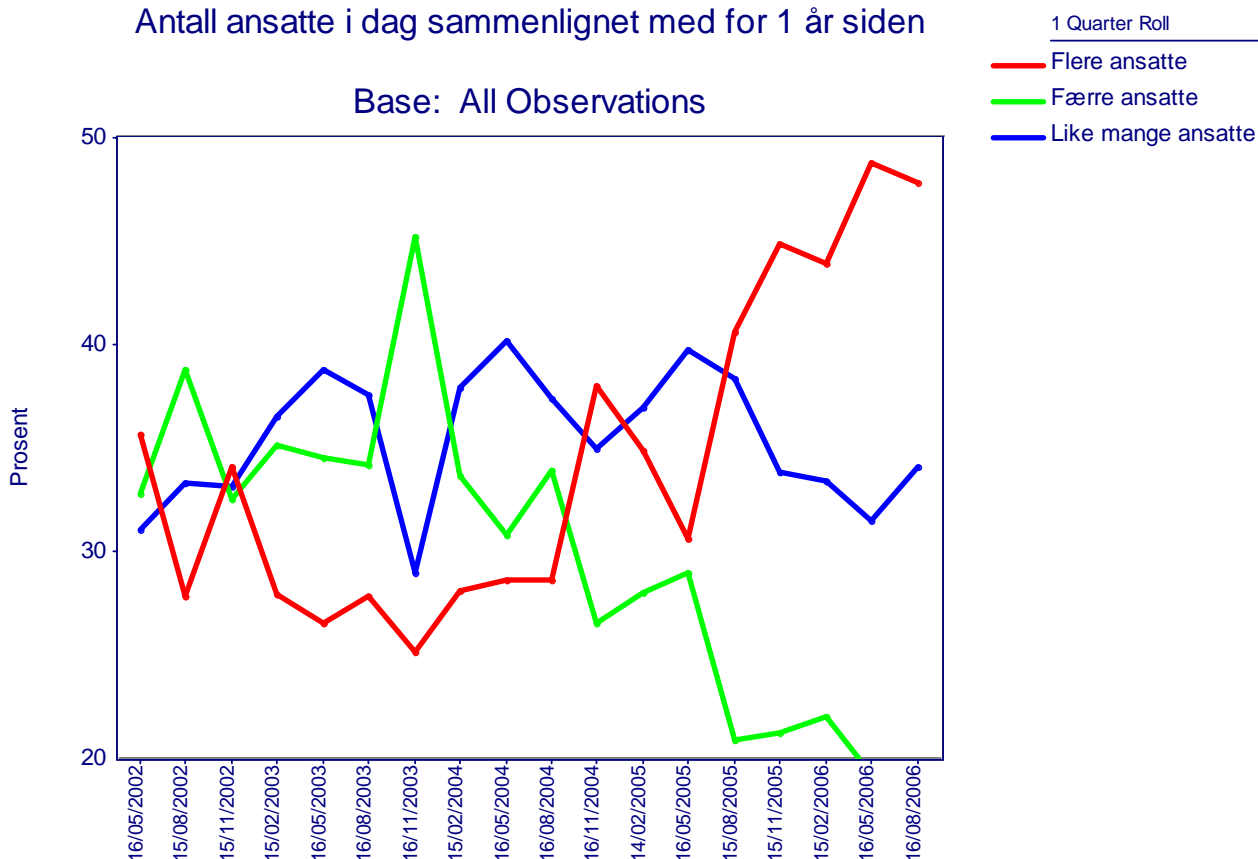
Indeksen angir differansen mellom andelen med svaret ”bedret lønnsomhet” og andelen ”svekket lønnsomhet”

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt		35,7	34,9
	Utvalg	295	296

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i egen bedrift falt i 3. kvartal 2006 med 0,8 indekspoeng til 34,9 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

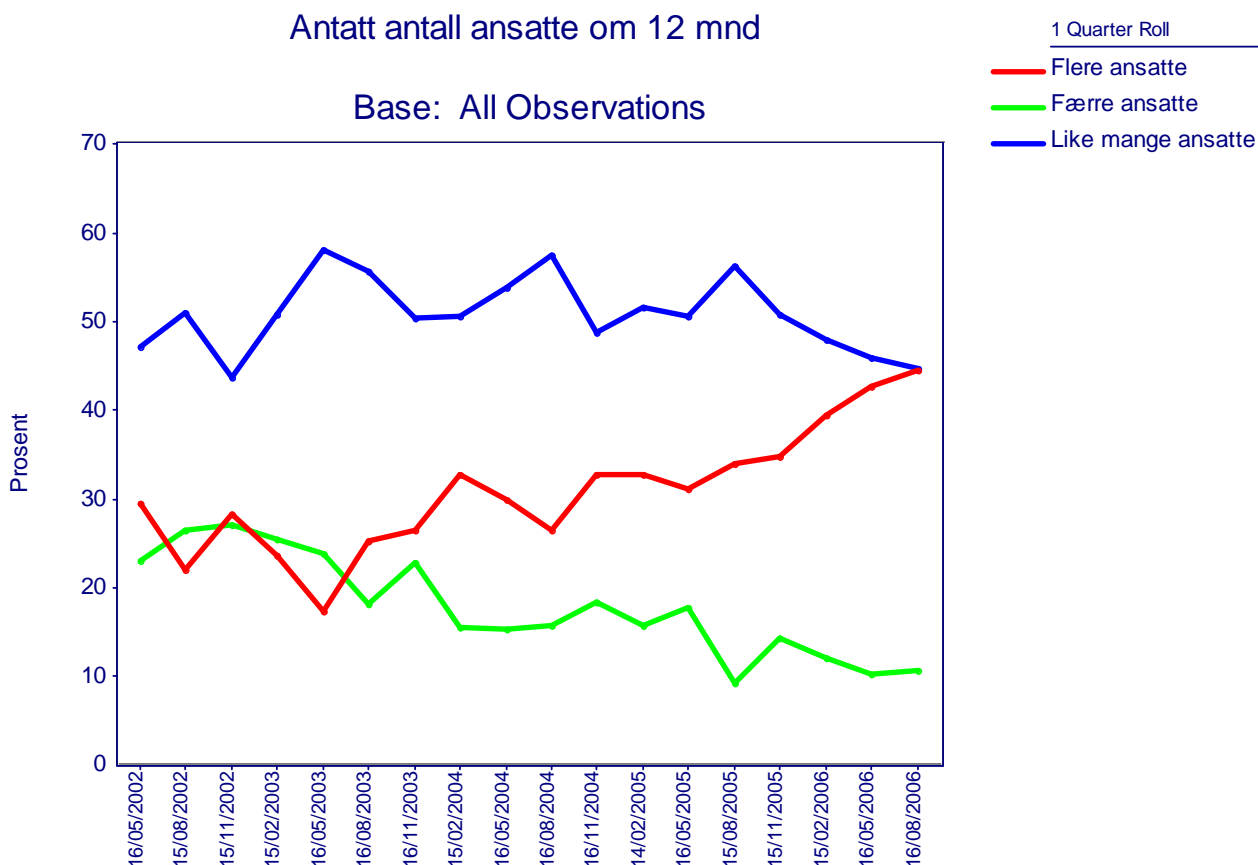
Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Flere ansatte	Prosentandel	48,8	47,9
Færre ansatte	Prosentandel	19,2	17,5
Like mange ansatte	Prosentandel	31,5	34,1
	Utvalg	300	302

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden sank fra 48,8 prosent i 2. kvartal til 47,9 prosent. Andelen som oppgav at de har færre ansatte sank fra 19,2 til 17,5 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte økte fra 31,5 prosent til 34,1 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

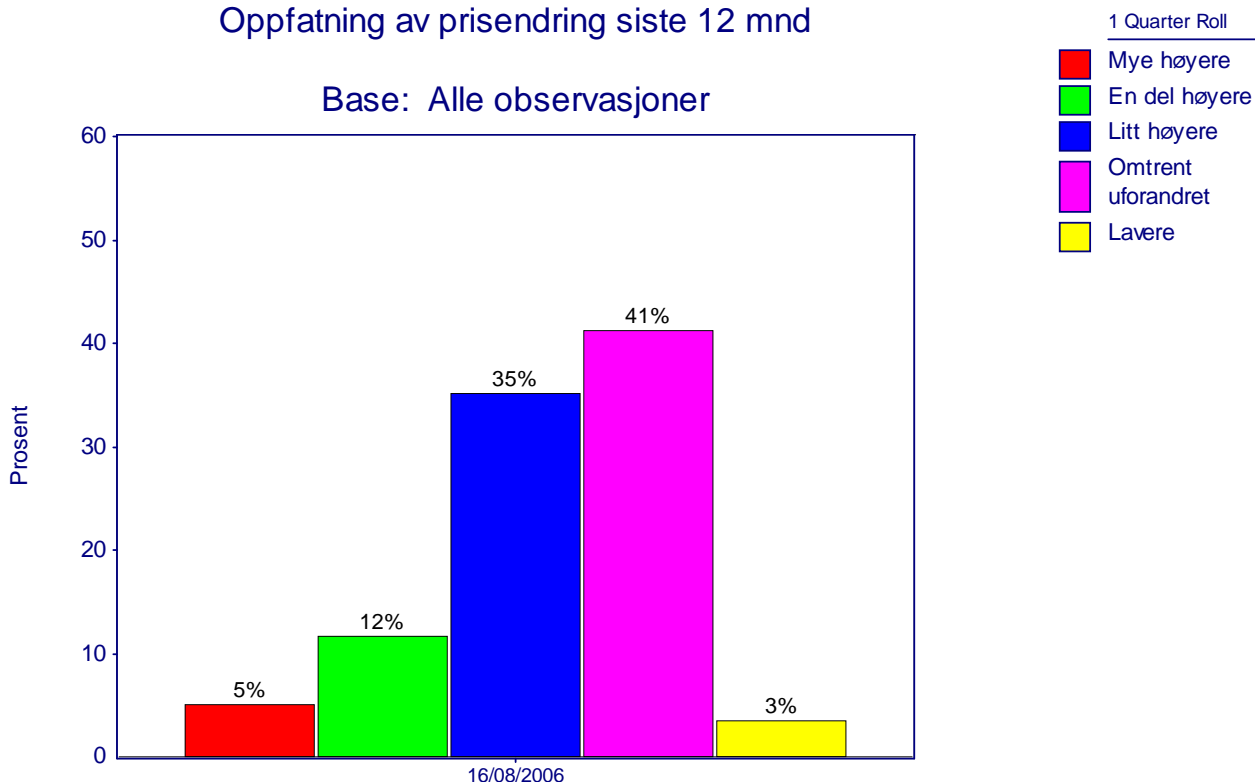
Antatt antall ansatte om 12 mnd		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Flere ansatte	Prosentandel	42,7	44,6
Færre ansatte	Prosentandel	10,2	10,6
Like mange ansatte	Prosentandel	45,9	44,8
	Utvalg	300	302

44,6 prosent av næringslivslederne oppgav i 3. kvartal 2006 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 42,7 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk opp fra 10,2 til 10,6 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk ned fra 45,9 til 44,8 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Mye høyere	Prosentandel	3,3	5,1
En del høyere	Prosentandel	10,9	11,7
Litt høyere	Prosentandel	38,5	35,2
Omtrent uforandret	Prosentandel	41,0	41,2
Lavere	Prosentandel	3,2	3,4
	Utvalg	1148	1006

Majoriteten av befolkningen oppfatter at prisene er omtrent uforandret eller litt høyere enn de var for 12 måneder siden. Andelen av befolkningen som i 3. kvartal 2006 var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn det de var for ett år siden økte fra 3,3 til 5,1 prosent, mens andelen som oppfattet at prisene er lavere økte fra 3,2 til 3,4 prosent.

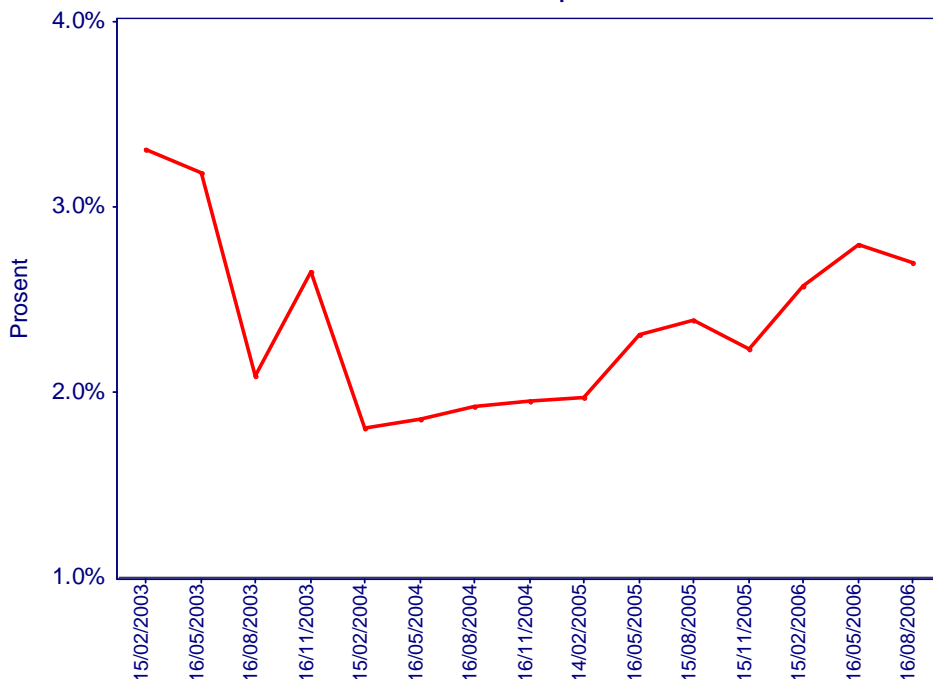
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle respondenter

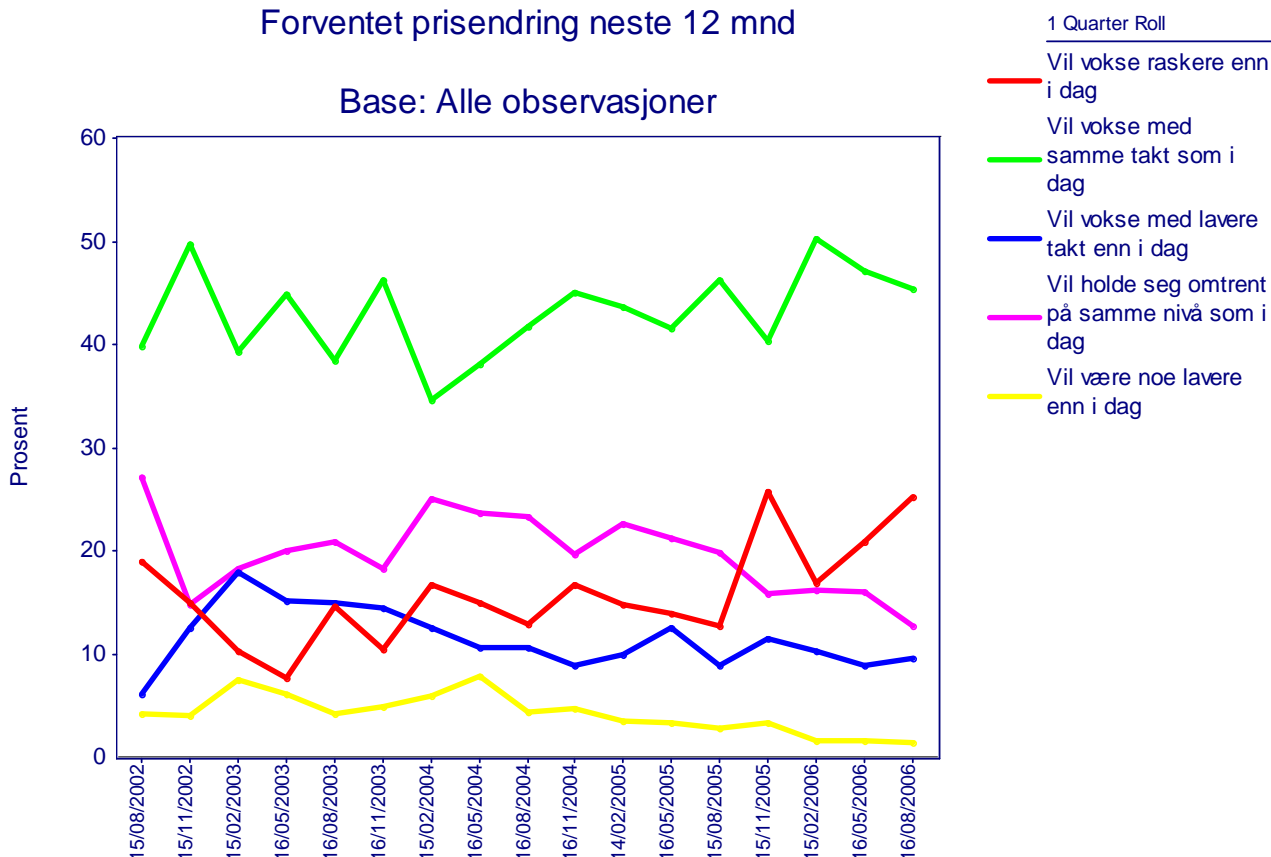

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,7
	Utvalg	815	687

Den gjennomsnittlige verdien for oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder sank blant husholdningene i 3. kvartal 2006 med 0,1 prosentpoeng, til 2,7 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd

Forventet prisendring neste 12 mnd		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	21,0	25,3
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	47,2	45,5
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	9,0	9,7
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	16,1	12,9
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	1,6	1,4
	Utvalg	1148	1006

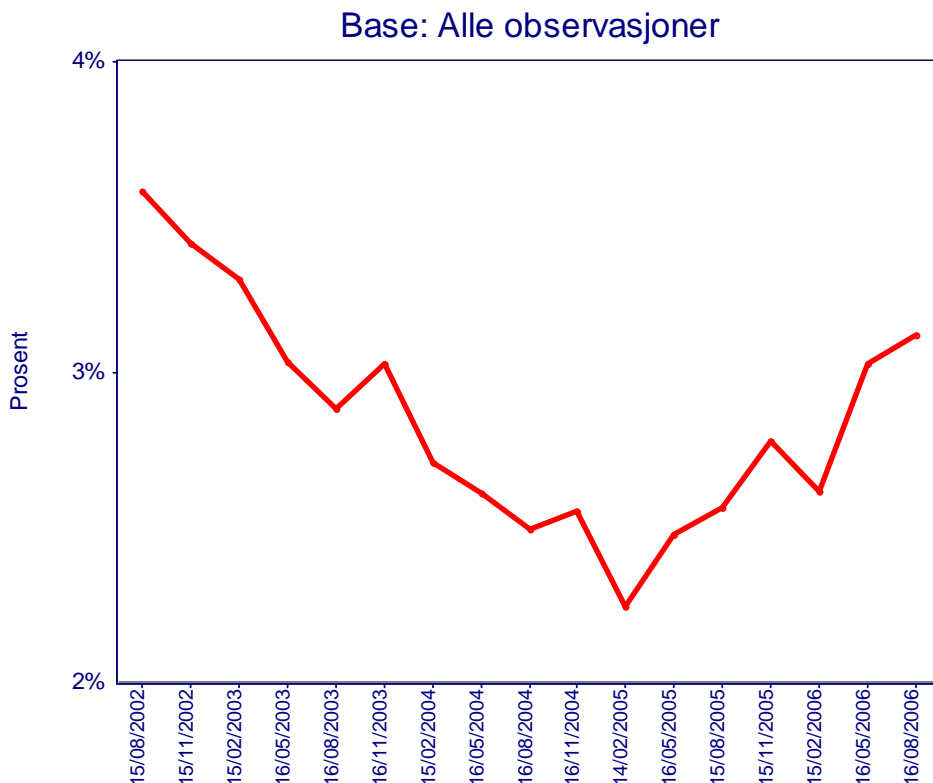
25,3 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag. Dette er en økning fra 21,0 prosent i 2. kvartal 2006. 45,5 prosent av husholdningene forventet i 3. kvartal at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder skal vokse med samme takt som i dag mot 47,2 prosent i 2. kvartal.

25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,0	3,1
	Utvalg	865	714

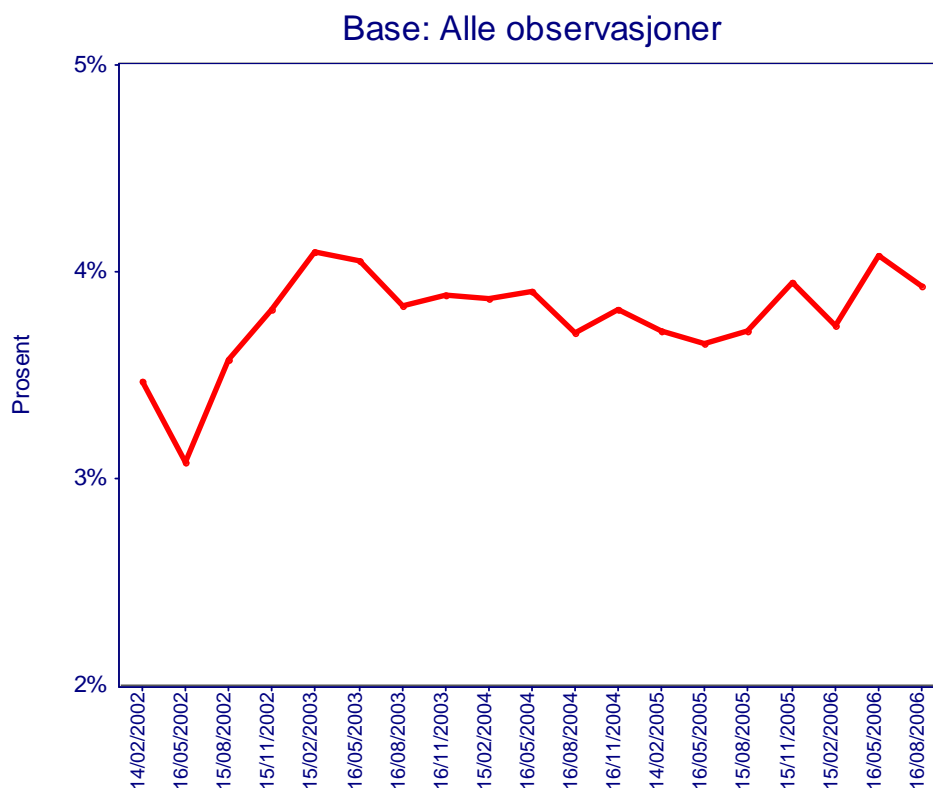
Den gjennomsnittlige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,1 prosentpoeng, fra 3,0 prosent i 2. kvartal 2006 til 3,1 prosent i 3. kvartal.

26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent			
	2.kvartal 2006	3.kvartal 2006	
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,1	3,9
	Utvalg	757	618

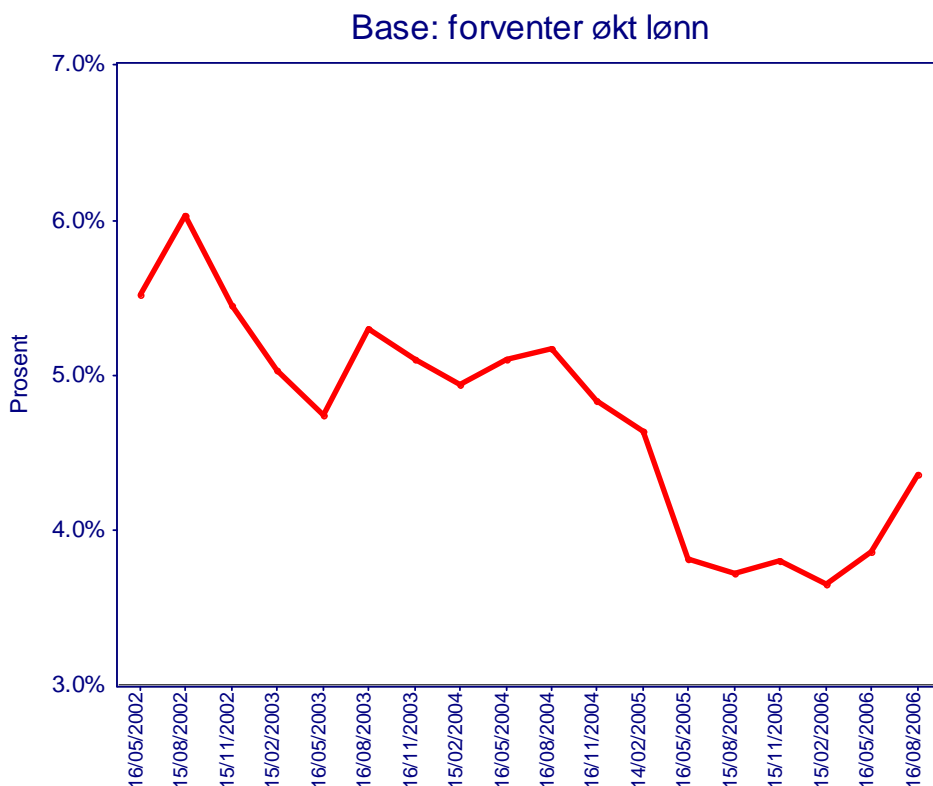
Gjennomsnittlig forventet årlig prisvekst om 2-3 år blant husholdningene sank med 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal 2006, fra 4,1 til 3,9 prosent.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

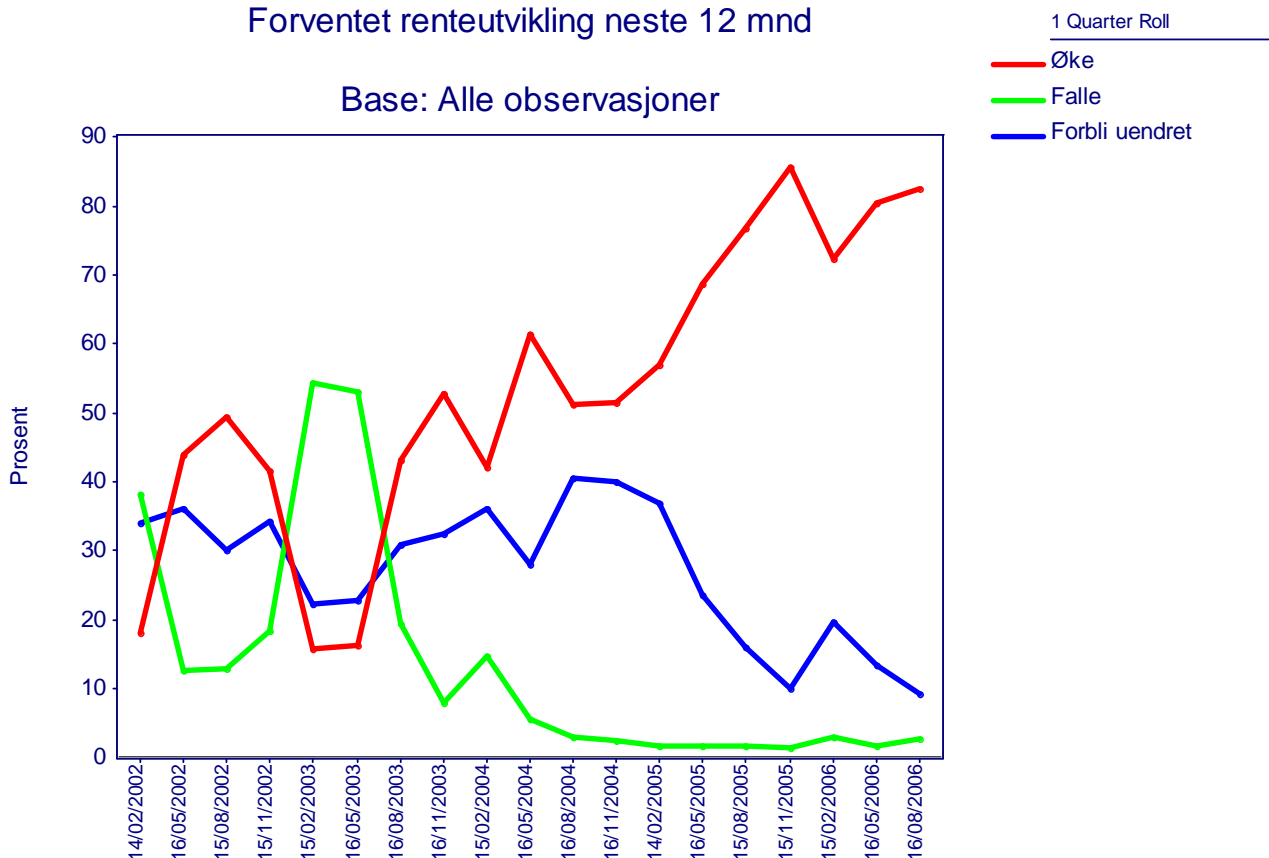
Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
		Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹
	Utvalg	855	762

Den gjennomsnittlige forventede lønnsøkning neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,5 prosentpoeng, fra 3,9 prosent i 2. kvartal 2006 til 4,4 prosent i 3. kvartal.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Forventet renteutvikling neste 12 mnd			
		2.kvartal 2006	3.kvartal 2006
Øke	Prosentandel	80,4	82,6
Falle	Prosentandel	1,7	2,9
Forbli uendret	Prosentandel	13,4	9,3
	Utvalg	1148	1006

Andelen husholdninger som forventer en økning i rentene gikk opp med 2,2 prosentpoeng i 3. kvartal 2006 til 82,6 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal forbli uendret ned fra 13,4 prosent i 2. kvartal til 9,3 prosent.